

**Wytyczne dotyczące prospektywnej oceny
własnych ryzyk (na podstawie zasad
dotyczących własnej oceny ryzyka i
wyłącalności, ang. own risk and solvency
assessment – ORSA)**

Wytyczne dotyczące prospektywnej oceny własnych ryzyk (na podstawie zasad dotyczących własnej oceny ryzyka i wypłacalności, ang. own risk and solvency assessment – ORSA)

1. Wprowadzenie

- 1.1. Zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. (zwanego dalej rozporządzeniem ustanawiającym EIOPA lub rozporządzeniem)¹ EIOPA wydaje wytyczne adresowane do właściwych krajowych organów nadzoru dotyczące sposobu postępowania w okresie przygotowawczym poprzedzającym wdrożenie przepisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (dyrektywy Wypłacalność II)².
- 1.2. Podstawą niniejszych wytycznych są art. 41, art. 44, art. 45 i art. 246 dyrektywy Wypłacalność II.
- 1.3. W przypadku nieprzyjęcia niniejszych wytycznych przygotowawczych, europejskie krajowe organy nadzoru mogą uznać za wskazane opracowanie rozwiązań krajowych w celu zapewnienia należytego nadzoru opartego na analizie ryzyka. Brak spójnego i zbieżnego systemu sprawowania nadzoru na szczeblu UE może doprowadzić do powstania zróżnicowanych rozwiązań krajowych ze szkodą dla prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego.
- 1.4. Przyjęcie spójnego i zbieżnego podejścia w ramach przygotowań do wdrożenia przepisów dyrektywy Wypłacalność II ma kluczowe znaczenie. Niniejsze wytyczne powinny być postrzegane jako element prac przygotowawczych poprzedzających wdrożenie dyrektywy Wypłacalność II – ich celem jest ułatwienie przygotowań do stosowania przepisów tej dyrektywy w kluczowych obszarach, aby zapewnić prawidłowe zarządzanie zakładami oraz zapewnić, że krajowe organy nadzoru dysponują odpowiednimi informacjami. Wspomniane obszary obejmują system zarządzania, w tym system zarządzania ryzykiem, oraz prospektywną ocenę własnych ryzyk (przeprowadzaną na podstawie zasad własnej oceny ryzyka i wypłacalności, tzw. ORSA), proces przedaplikacyjny dotyczący modeli wewnętrznych oraz przedkładanie informacji właściwym krajowym organom nadzoru.
- 1.5. Rozpoczęcie przygotowań z odpowiednim wyprzedzeniem jest kluczowe dla zagwarantowania, że w momencie pełnego wejścia przepisów dyrektywy Wypłacalność II w życie, zakłady i właściwe krajowe organy nadzoru będą dobrze przygotowane i będą w stanie stosować wymogi nowego systemu. Dlatego też oczekuje się, że właściwe krajowe organy nadzoru będą prowadziły dialog z zakładami.

¹ Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 48–83.

² Dz.U. L 335 z 17.12.2009, s. 1–155.

- 1.6. W ramach przygotowań do wdrożenia dyrektywy Wyłączalność II właściwe krajowe organy nadzoru powinny wprowadzić wytyczne od dnia 1 stycznia 2014 r. zgodnie z procedurą przewidzianą w tym dokumencie, tak aby zapewnić podjęcie odpowiednich kroków przez zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji w celu pełnego wdrożenia dyrektywy Wyłączalność II.
- 1.7. Właściwe krajowe organy nadzoru są zobowiązane do przedstawiania EIOPA sprawozdania z postępu prac związanych z wdrażaniem niniejszych wytycznych do końca lutego roku następującego po roku objętym sprawozdaniem, przy czym pierwsze takie sprawozdanie, obejmujące okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2014 r., należy przedłożyć do dnia 28 lutego 2015 r.
- 1.8. Oczekuje się, że podczas okresu przygotowawczego właściwe krajowe organy nadzoru zapewnią, że zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji będą przeprowadzać prospektywną ocenę ryzyk, na jakie są narażone, podobnie jak będą zobowiązane uczynić to po wejściu w życie dyrektywy Wyłączalność II. W związku z tym oczekuje się, że zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji aktywnie przygotowują się do wdrożenia i rozpoczną wdrażanie prospektywnej oceny ryzyk (na podstawie zasad ORSA), zgodnie z art. 45 dyrektywy Wyłączalność II.
- 1.9. Ponieważ ocenę ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności można przeprowadzać niezależnie od zakresu obowiązujących ustawowych wymogów ilościowych, oczekuje się, że właściwe krajowe organy nadzoru dopilnują, by zakłady dokonywały wspomnianej oceny począwszy od 2014 r.
- 1.10. Ocena ciągłej zgodności z ustawowymi wymogami kapitałowymi i wymogami odnoszonymi się do rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, o których mowa w art. 45 ust. 1 lit. b) oraz ocena istotności z jaką profil ryzyka danego zakładu odbiega od założeń leżących u podstaw kapitałowego wymogu wypłacalności zgodnie z art. 45 ust. 1 lit. c) dyrektywy Wyłączalność II mają ścisły związek z wymogami ilościowymi dyrektywy Wyłączalność II, które nie są jeszcze stosowane podczas okresu przygotowawczego.
- 1.11. Ponieważ wszystkie kwestie, które wymagałyby objęcia oceną istotności z jaką profil ryzyka zakładu odbiega od założeń leżących u podstaw kapitałowego wymogu wypłacalności, są już ujęte w ramach procesu przedaplikacyjnego modeli wewnętrznych, nie oczekuje się zapewnienia przez właściwe krajowe organy nadzoru, by zakłady będące w trakcie procesu przedaplikacyjnego przeprowadziły wspomnianą ocenę w ramach ich prospektywnej oceny własnych ryzyk.
- 1.12. Wytyczne określają co powinno być osiągnięte poprzez dokonanie oceny, a nie sposób jej przeprowadzania. Przykładowo, ponieważ ocena ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności pokazuje własny pogląd zakładu na temat jego profilu ryzyka, a także kapitału i innych środków potrzebnych do uwzględnienia tych ryzyk, zakład powinien sam zdecydować, jak przeprowadzać tę ocenę, uwzględniając charakter, skalę i złożoność ryzyk właściwych dla jego działalności.

- 1.13. Niniejsze wytyczne zawierają wytyczną dotyczącą raportu z prospektywnej oceny własnych ryzyk. Raport ten ma na celu zapewnienie organowi nadzoru niezbędnych informacji o przeprowadzanej ocenie.
- 1.14. EIOPA uznaje i wspiera działania i postępy, jakie dokonują się w skali globalnej i na szczeblu krajowym poza Unią Europejską w zakresie tworzenia standardów własnej oceny ryzyka i wypłacalności w ujęciu prospektywnym. Aczkolwiek EIOPA nie oczekuje, że organy nadzoru z państw trzecich zastosują niniejsze wytyczne przygotowawcze. Wytyczne nie podlegają analizie równoważności, ani nie uprzedzają jakichkolwiek decyzji w przedmiocie równoważności, które zostały lub zostaną podjęte przez Komisję Europejską. W przypadkach, gdy w niniejszych wytycznych występują odwołania do struktur grupowych lub do poziomu grupy, odnosi się to jedynie do grup z Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG), a nie do oddziałów zakładów ubezpieczeń lub zakładów reasekuracji z państw trzecich, ustanowionych w EOG.
- 1.15. Niezbędnym jest, by organy administrujące, zarządzające lub nadzorcze zakładu były świadome wszystkich istotnych ryzyk, na jakie narażony jest zakład, niezależnie od tego, czy ryzyka te są uwzględniane w obliczeniach kapitałowego wymogu wypłacalności i czy są mierzalne. Niezbędne jest również aktywne uczestnictwo organu administrującego, zarządzającego lub nadzorczego w prospektywnej ocenie własnych ryzyk poprzez kierowanie procesem oceny i weryfikowanie jej wyników.
- 1.16. W przypadku, gdy grupa zamierza złożyć wniosek o sporządzenie pojedynczego raportu dotyczącego przeprowadzenia grupowej jednoczesnej prospektywnej oceny własnych ryzyk, wymaga to wysokiego poziomu spójności procesów w całej grupie.
- 1.17. Wytyczne mają zastosowanie zarówno do poszczególnych zakładów, jak i powinny być stosowane na poziomie grupy. Dodatkowo wytyczne uwzględniają istotne dla prospektywnej oceny własnych ryzyk zakładu kwestie związane ze specyfiką grupy, zwłaszcza ryzyka specyficzne dla grupy lub ryzyka, które mogłyby być mniej istotne na poziomie indywidualnym, a bardziej istotne na poziomie grupy.
- 1.18. Wytyczne zawierające wymogi dla indywidualnych zakładów stosuje się odpowiednio przeprowadzając prospektywną ocenę własnych ryzyk na poziomie grupy. Dodatkowo grupy powinny uwzględniać wytyczne zawierające wymogi specyficzne dla grupy.
- 1.19. Od zakładów uczestniczących w procesach przedaplikacyjnych modeli wewnętrznych oczekuje się przygotowania do stosowania tego modelu do oceny ich ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności. W związku z powyższym, na potrzeby przeprowadzania wspomnianej oceny w okresie przygotowawczym, zakłady uczestniczące w procesach przedaplikacyjnych modeli wewnętrznych mogą stosować model wewnętrzny.
- 1.20. Na potrzeby niniejszych wytycznych przyjmuje się następujące definicje:
 - a) „prospektywna ocena własnych ryzyk”, o której mowa w wytycznych, oznacza „prospektywną ocenę własnych ryzyk (na podstawie zasad ORSA)”;

- b) „poziom grupy” oznacza podmiot gospodarczy (podejście holistyczne) obejmujący wszystkie podmioty należące do grupy zgodnie z wytycznymi dotyczącymi systemu zarządzania;
- c) „podmiot odpowiedzialny”, o którym mowa w wytycznych specyficznych dla grupy, oznacza podmiot odpowiedzialny za spełnienie wymogów dotyczących zarządzania na poziomie grupy;
- d) „grupowa prospektywna ocena własnych ryzyk ” oznacza prospektywną ocenę własnych ryzyk przeprowadzaną na poziomie grupy; oraz
- e) „ jednoczesna prospektywna ocena własnych ryzyk” oznacza jednoczesną prospektywną ocenę własnych ryzyk przeprowadzaną na poziomie grupy i na poziomie wybranych jednostek zależnych grupy na ten sam dzień odniesienia i dla tego samego okresu, opisaną w pojedynczym raporcie, o ile organ nadzoru zezwoli na taką ocenę.

1.21. Wytyczne stosuje się od dnia 1 stycznia 2014 r.

Sekcja I: Postanowienia ogólne dotyczące wytycznych przygotowawczych

Wytyczna 1 – Postanowienia ogólne dotyczące wytycznych

- 1.22. Właściwe krajowe organy nadzoru powinny przedsięwziąć odpowiednie kroki w celu wprowadzenia w życie od 1 stycznia 2014 roku niniejszych wytycznych dotyczących prospektywnej oceny własnych ryzyk (opartej na zasadach ORSA).
- 1.23. Właściwe krajowe organy nadzoru powinny zapewnić, by zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji oraz grupy podjęły odpowiednie działania w celu:
 - a. ustanowienia procesu wdrożenia prospektywnej oceny własnych ryzyk; oraz
 - f) opracowania informacji jakościowych pomocnych w prospektywnej ocenie własnych ryzyk w sposób, który umożliwi właściwym krajowym organom nadzoru dokonanie przeglądu i oceny jakości procesu.

Wytyczna 2 – Raport z postępów

- 1.24. Właściwe krajowe organy nadzoru powinny przekazać EIOPA sprawozdanie z postępów w zakresie stosowania niniejszych wytycznych do końca lutego roku następującego po każdym roku, którego ono dotyczy, czyli pierwsze sprawozdanie powinno zostać przekazane do dnia 28 lutego 2015 r. za okres od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r.

Wytyczna 3 – Stosowanie progu dla prospektywnej oceny własnych ryzyk

- 1.25. Zgodnie z art. 45 dyrektywy Wyłącalność II właściwe krajowe organy nadzoru powinny zapewnić, by począwszy od 2014 r. każdy zakład lub grupa, do których będzie się stosować dyrektywa Wyłącalność II, przeprowadzały ocenę ogólnych potrzeb w zakresie wyłącalności.
- 1.26. Właściwe krajowe organy nadzoru powinny wymagać, by począwszy od 2015 r. zakłady reprezentujące przynajmniej 80% rynku zgodnie z wytycznymi 5–7 „Wytycznych dotyczących przedkładania informacji właściwym krajowym organom nadzoru” przeprowadzały ocenę czy zakład spełniałby w sposób ciągły ustawowe wymogi kapitałowe określone w dyrektywie Wyłącalność II i wymogi dotyczące rezerw techniczno-ubezpieczeniowych określone w dyrektywie Wyłącalność II. W tym celu zostanie udostępniona specyfikacja techniczna dotycząca obliczania ustawowych wymogów kapitałowych oraz rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w systemie Wyłącalność II.
- 1.27. Właściwe krajowe organy nadzoru powinny wymagać, by począwszy od 2015 r. grupy przedkładające roczne informacje ilościowe zgodnie z wytyczną 9 „Wytycznych w sprawie przedkładania informacji właściwym krajowym organom nadzoru” przeprowadzały ocenę, czy grupa spełniałaby w sposób ciągły ustawowe wymogi kapitałowe określone w dyrektywie Wyłącalność II i wymogi dotyczące rezerw techniczno-ubezpieczeniowych określone w dyrektywie Wyłącalność II. W tym celu zostanie udostępniona specyfikacja techniczna

dotycząca obliczania ustawowych wymogów kapitałowych oraz rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w systemie Wyłalalność II.

- 1.28. Włalaliwe krajowe organy nadzoru powinny zezwolić zakładam i grupom będalącym w trakcie w procesie przedaplikacyjnego modelu wewnętrzego na stosowanie tego modelu do celów oceny spełniania ustawowych wymogów kapitałowych pod warunkiem, że dany zakład lub grupa dokonuje także oceny na potrzeby przygotowania się na ewentualność odrzucenia wniosku o zatwierdzenie modelu wewnętrzego na podstawie dyrektywy Wyłalalność II przez włalaliwe krajowe organy nadzoru.
- 1.29. W odniesieniu do zakładu, który nie bierze udziału w procesie przedaplikacyjnym i jest objęty progim, o którym mowa w pkt. 1.26, a także grupy, która jest objęta progim, o którym mowa w pkt. 1.27, do celów obliczania kapitałowego wymogu wyłalalności na podstawie dyrektywy Wyłalalność II, włalaliwe krajowe organy nadzoru powinny począwszy od 2015 r. wymagać od zakładu lub grupy przeprowadzania oceny istotności z jaką profil ryzyka zakładu odbiega od założeń leżących u podstaw obliczenia kapitałowego wymogu wyłalalności zgodnie z dyrektywą Wyłalalność II. W tym celu zostanie udostępniona specyfikacja techniczna dotycząca obliczania ustawowych wymogów kapitałowych oraz rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w systemie Wyłalalność II.

Sekcja II: Prospektywna ocena włalalnych ryzyk

Wytyczna 4 – Proporcjonalność

- 1.30. Zgodnie z art. 45 dyrektywy Wyłalalność II włalaliwe krajowe organy nadzoru powinny zapewnić, by zakład opracował włalalny proces prospektywnej oceny włalalnych ryzyk, dostosowany do jego struktury organizacyjnej i systemu zarządzania ryzykiem, obejmujący odpowiednie i adekwatne techniki, oraz uwzględniający charakter, skalę i złożoność ryzyk włalalwych dla jego działalności.

Wytyczna 5 – Rola organu administrującego, zarządzającego lub nadzorczego: podejście zstępujące (top-down)

- 1.31. Zgodnie z art. 45 dyrektywy Wyłalalność II włalaliwe krajowe organy nadzoru powinny zapewnić, by organ administrujący, zarządzający lub nadzorczy zakładu aktywnie uczestniczył w prospektywnej ocenie włalalnych ryzyk, w tym by kierował przebiegiem oceny i weryfikował jej wyniki.

Wytyczna 6 – Dokumentacja

- 1.32. Zgodnie z art. 45 dyrektywy Wyłalalność II włalaliwe krajowe organy nadzoru powinny zapewnić, by w prowadzonej przez zakład dokumentacji prospektywnej oceny włalalnych ryzyk znalazły się przynajmniej:
- a) zasady dotyczące prospektywnej oceny włalalnych ryzyk;
 - b) protokół z każdej prospektywnej oceny włalalnych ryzyk;

- c) raport wewnętrzny z każdej prospektywnej oceny własnych ryzyk; oraz
- d) raport z prospektywnej oceny własnych ryzyk na potrzeby nadzoru.

Wytyczna 7 – Zasady dotyczące prospektywnej oceny własnych ryzyk (na podstawie zasad ORSA)

1.33. Zgodnie z art. 41 i 45 dyrektywy Wypłacalność II właściwe krajowe organy nadzoru powinny zapewnić, by organ administrujący, zarządzający lub nadzorczy zakładu zatwierdzał zasady dotyczące prospektywnej oceny własnych ryzyk. Zasady te powinny obejmować przynajmniej:

- a) opis procesów i procedur stosowanych w ramach prospektywnej oceny własnych ryzyk;
- b) analizę związku między profilem ryzyka, zatwierdzonymi limitami tolerancji ryzyka i ogólnymi potrzebami w zakresie wypłacalności; oraz
- c) informacje dotyczące:
 - (i) metod i częstotliwości przeprowadzania testów warunków skrajnych, analiz wrażliwości, odwrotnych testów warunków skrajnych lub innych stosownych analiz;
 - (ii) standardów jakości danych; oraz
 - (iii) częstotliwości przeprowadzania oceny, wraz z uzasadnieniem jej odpowiedniości, zwłaszcza uwzględniając profil ryzyka zakładu oraz zmienność jego potrzeb w zakresie wypłacalności w stosunku do pozycji kapitałowej; oraz
 - (iv) terminu przeprowadzenia prospektywnej oceny własnych ryzyk i okoliczności, jakie wymagałyby przeprowadzenia prospektywnej oceny własnych ryzyk poza przewidzianym harmonogramem.

Wytyczna 8 – Protokół dla każdej prospektywnej oceny własnych ryzyk (na podstawie zasad ORSA)

1.34. Zgodnie z art. 45 dyrektywy Wypłacalność II właściwe krajowe organy nadzoru powinny zapewnić, by zakład prowadził odpowiednią ewidencję i dokumentację wewnętrzną każdej przeprowadzonej prospektywnej oceny własnych ryzyk i jej wyniku.

Wytyczna 9 – Raport wewnętrzny z prospektywnej oceny własnych ryzyk (na podstawie zasad ORSA)

1.35. Zgodnie z art. 41, 44 i 45 dyrektywy Wypłacalność II właściwe krajowe organy nadzoru powinny zapewnić, by organ administrujący, zarządzający lub nadzorczy zakładu, po zatwierdzeniu procesu i wyników przez organ administrujący, zarządzający lub nadzorczy zakładu, przekazywał wszystkim odpowiednim pracownikom przynajmniej wyniki i wnioski prospektywnej oceny własnych ryzyk.

Wytyczna 10 – Raport z prospektywnej oceny własnych ryzyk na potrzeby nadzoru (na podstawie zasad ORSA)

1.36. Zgodnie z art. 45 dyrektywy Wyłącalność II właściwe krajowe organy nadzoru powinny zapewnić, by zakład przekazał organowi nadzoru raport z prospektywnej oceny własnych ryzyk na potrzeby nadzoru w terminie 2 tygodni od przeglądu i zatwierdzenia ocen przez organ administrujący, zarządzający lub nadzorczy zakładu. Raport na potrzeby nadzoru powinien obejmować przynajmniej:

- a) jakościowe i ilościowe wyniki prospektywnej oceny i wnioski wyciągnięte przez zakład na podstawie tych wyników;
- b) metody i główne przyjęte założenia; oraz
- c) w odpowiednich przypadkach, z zastrzeżeniem obowiązujących progów, porównanie ogólnych potrzeb w zakresie wyłącalności, ustawowych wymogów kapitałowych i środków własnych zakładu.

Sekcja III: Kwestie szczegółowe dotyczące prospektywnej oceny własnych ryzyk (na podstawie zasad ORSA)

Wytyczna 11 – Zasady wyceny i rozpoznawania przy ogólnych potrzebach w zakresie wyłącalności

1.37. Zgodnie z art. 45 dyrektywy Wyłącalność II właściwe krajowe organy nadzoru powinny zapewnić, by zakład w przypadku, gdy do oceny swoich ogólnych potrzeb w zakresie wyłącalności stosuje zasady rozpoznawania i wyceny odmienne od zasad określonych w dyrektywie Wyłącalność II, wyjaśnił, w jaki sposób zastosowanie tych odmiennych zasad zapewnia lepsze uwzględnienie jego profilu ryzyka, zatwierdzonych limitów tolerancji ryzyka i strategii biznesowej zakładu, przy jednoczesnym spełnieniu wymogów należytego i ostrożnego zarządzania działalnością.

1.38. Właściwe krajowe organy nadzoru powinny zapewnić, by zakład dokonywał ilościowych szacunków – w możliwie najlepszy sposób – wpływu zastosowania innych zasad rozpoznawania i wyceny na ocenę ogólnych potrzeb w zakresie wyłącalności w przypadkach, gdy do oceny ogólnych potrzeb w zakresie wyłącalności, przeprowadzanych począwszy od 2015 r., użyto zasad rozpoznawania i wyceny innych od zasad określonych w dyrektywie Wyłącalność II oraz pod warunkiem, że EIOPA udostępni specyfikację techniczną

Wytyczna 12 – Ocena ogólnych potrzeb w zakresie wyłącalności

1.39. Zgodnie z art. 45 dyrektywy Wyłącalność II właściwe krajowe organy nadzoru powinny zapewnić, by zakład dokonywał oceny ogólnych potrzeb w zakresie wyłącalności, a następnie ujmował swoje ogólne potrzeby w zakresie wyłącalności ilościowo i uzupełniał szacunki ilościowe jakościowym opisem istotnych ryzyk.

1.40. W odpowiednich przypadkach właściwe krajowe organy nadzoru powinny zapewnić, by zakład poddawał zidentyfikowane istotne ryzyka wystarczająco szerokiemu zakresowi testów warunków skrajnych lub analiz scenariuszy, tak by zapewnić wystarczającą podstawę do oceny ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności.

Wytyczna 13 – Prospektywna ocena ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności

1.41. Zgodnie z art. 45 dyrektywy Wypłacalność II właściwe krajowe organy nadzoru powinny zapewnić, by dokonywana przez zakład ocena ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności była prospektywna i obejmowała w razie konieczności perspektywę średnio- i długoterminową.

Wytyczna 14 – Ustawowe wymogi kapitałowe

1.42. Zgodnie z art. 45 dyrektywy Wypłacalność II i zgodnie z wytyczną 3 dotyczącą stosowania progu prospektywnej oceny własnych ryzyk właściwe krajowe organy nadzoru powinny zapewnić, aby w ramach tej oceny zakład przeanalizował, czy spełniałby w sposób ciągły kapitałowe wymogi wypłacalności określone w dyrektywie Wypłacalność II oraz aby ocena ta obejmowała przynajmniej:

- a) potencjalne przyszłe istotne zmiany profilu ryzyka;
- b) wysokość i jakość środków własnych w całym okresie planowania działalności; oraz

strukturę środków własnych z uwzględnieniem wszystkich kategorii środków oraz sposób, w jaki struktura ta może się zmienić w związku z terminami umorzenia, spłaty i zapadalności przypadającymi na okres planowania działalności.

Wytyczna 15 – Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

1.43. Zgodnie z art. 45 dyrektywy Wypłacalność II i zgodnie z wytyczną 3 dotyczącą stosowania progu dla prospektywnej oceny własnych ryzyk właściwe krajowe organy nadzoru powinny zapewnić, by zakład zapewnił, że funkcja aktuariałna zakładu:

- a) dostarczyła wkład odnośnie do spełniania w sposób ciągły przez zakład wymogów dotyczących obliczeń rezerw techniczno-ubezpieczeniowych; oraz
- b) określiła potencjalne ryzyko wynikające z tych obliczeń.

Wytyczna 16 – Odchylenie od założeń leżących u podstaw obliczeń kapitałowego wymogu wypłacalności

1.44. Zgodnie z art. 45 dyrektywy Wypłacalność II i zgodnie z wytyczną 3 dotyczącą stosowania progu dla prospektywnej oceny własnych ryzyk zakładu właściwe krajowe organy nadzoru powinny zapewnić, by zakład dokonał oceny, czy jego profil ryzyka odbiega od założeń leżących u podstaw obliczania kapitałowego

wymogu wypłacalności zgodnie z dyrektywą Wypłacalność II i czy odchylenia te są istotne. W pierwszym kroku zakład może przeprowadzić analizę jakościową i w przypadku, gdy wskaże ona, iż odchylenie nie jest istotne, ocena ilościowa nie jest wymagana.

Wytyczna 17 – Powiązanie z procesem zarządzania strategicznego i procesami podejmowania decyzji

1.45. Zgodnie z art. 45 dyrektywy Wypłacalność II właściwe krajowe organy nadzoru powinny zapewnić, by zakład uwzględniał wyniki prospektywnej oceny własnych ryzyk oraz wnioski uzyskane w trakcie procesu tej oceny przynajmniej w ramach:

- a) zarządzania kapitałem;
- b) planowania działalności; oraz
- c) opracowywania i tworzenia swoich produktów.

Wytyczna 18 – Częstotliwość

1.46. Zgodnie z art. 45 i 246 dyrektywy Wypłacalność II właściwe krajowe organy nadzoru powinny zapewnić, by zakład przeprowadzał prospektywną ocenę własnych ryzyk przynajmniej raz w roku.

Sekcja IV: Specyfika grupy w prospektywnej ocenie własnych ryzyk (na podstawie zasad ORSA)

Wytyczna 19 – Zakres prospektywnej oceny własnych ryzyk przeprowadzanej przez grupę (na podstawie zasad ORSA)

1.47. Zgodnie z art. 45 i 246 dyrektywy Wypłacalność II właściwe krajowe organy nadzoru powinny zapewnić, by podmiot odpowiedzialny opracował prospektywną ocenę własnych ryzyk przeprowadzaną przez grupę w sposób odzwierciedlający charakter struktury grupy i jej profil ryzyka. Zakresem prospektywnej oceny własnych ryzyk przeprowadzanej przez grupę powinny zostać objęte wszystkie podmioty podlegające nadzorowi nad grupą. Ocenie powinny podlegać zakłady ubezpieczeń, zakłady reasekuracji, przedsiębiorstwa nieprowadzące działalności ubezpieczeniowej oraz podmioty regulowane i nieregulowane posiadające siedzibę w EOG i poza EOG.

Wytyczna 20 – Sprawozdawczość do organów nadzoru

1.48. Zgodnie z art. 45 i 246 dyrektywy Wypłacalność II i w przypadku, gdy podmiot odpowiedzialny wystąpi z wnioskiem o możliwość przedkładania pojedynczego raportu dotyczącego przeprowadzenia grupowej jednoczesnej prospektywnej oceny własnych ryzyk:

- a) organ sprawujący nadzór nad grupą powinien określić, czy zezwolić grupie na sporządzenie pojedynczego raportu dotyczącego przeprowadzenia grupowej jednoczesnej prospektywnej oceny własnych ryzyk, o ile w ramach kolegium nie obowiązuje inna procedura decyzyjna i nie sprzeciwia się temu

żaden organ wchodzący w skład kolegium, który w przeciwnym razie otrzymałby indywidualny raport oceny własnych ryzyk zakładu; oraz

b) w przypadku, gdy jedna lub kilka jednostek zależnych posiada siedzibę na terytorium państwa członkowskiego, którego języki urzędowe są różne od języków, w których sporządzany jest pojedynczy raport dotyczący przeprowadzenia grupowej jednoczesnej prospektywnej oceny własnych ryzyk, zainteresowany organ nadzoru powinien skonsultować się z organem sprawującym nadzór nad grupą, kolegium organów nadzoru oraz samą grupą, zanim zażąda od zakładu przetłumaczenia części raportu dotyczącego prospektywnej oceny własnych ryzyk dotyczącej tej jednostki zależnej na jeden z języków urzędowych państwa członkowskiego, w którym ta jednostka zależna posiada siedzibę.

Wytyczna 21 – Ocena wpływu ryzyk specyficznych dla grupy na ogólne potrzeby w zakresie wypłacalności

1.49. Zgodnie z art. 45 i 246 dyrektywy Wypłacalność II właściwe krajowe organy nadzoru powinny zapewnić, by podmiot odpowiedzialny w ramach grupowej prospektywnej oceny własnych ryzyk w wystarczającym stopniu oceniał wpływ wszystkich ryzyk specyficznych dla grupy i wzajemnych zależności wewnątrz grupy oraz nimi zarządzał i prowadził w ich zakresie sprawozdawczość, uwzględniając przy tym wpływ tych ryzyk oraz wzajemnych zależności na ogólne potrzeby w zakresie wypłacalności oraz specyfikę grupy oraz fakt, że niektóre ryzyka mogą podlegać zwiększeniu na poziomie grupy.

Wytyczna 22 – Ogólna zasada dotycząca grupowej prospektywnej oceny własnych ryzyk (na podstawie zasad ORSA)

1.50. Zgodnie z art. 45 i 246 dyrektywy Wypłacalność II i zgodnie z wytyczną 8 dotyczącą protokołu dla każdej prospektywnej oceny własnych ryzyk właściwe krajowe organy nadzoru powinny zapewnić, by podmiot odpowiedzialny zamieszczał w protokole grupowej prospektywnej oceny własnych ryzyk przynajmniej opis, w jaki sposób zostały uwzględnione następujące czynniki w ocenie ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności oraz w ocenie ciągłej zgodności z wymogami ustawowymi³:

- a) identyfikacja źródeł środków własnych w ramach grupy w przypadku, gdy potrzebne są dodatkowe środki własne;
- b) ocenę dostępności, możliwości transferu lub zamienności środków własnych;
- c) odniesienia do wszelkich transferów środków własnych wewnątrz grupy, które miałyby istotny wpływ na dowolny podmiot należący do grupy, a także wskazanie ich konsekwencji;
- d) dostosowanie indywidualnych strategii do strategii ustanowionych na poziomie grupy; oraz
- e) specyficzne ryzyka, na jakie może być narażona grupa.

³ Oceny ciągłej zgodności oczekuje się od tych grup, do których stosować się będą progi.

Wytyczna 23 – Wymogi szczególne dotyczące pojedynczego raportu dotyczącego przeprowadzenia grupowej jednoczesnej prospektywnej oceny własnych ryzyk (na podstawie zasad ORSA)

1.51. Zgodnie z art. 45 i 246 dyrektywy Wypłacalność II właściwe krajowe organy nadzoru powinny zapewnić, by – składając wniosek o możliwość przedłożenia pojedynczego raportu dotyczącego przeprowadzenia grupowej jednoczesnej prospektywnej oceny własnych ryzyk – podmiot odpowiedzialny przedstawił wyjaśnienie, w jaki sposób uwzględniono jednostki zależne i jak organy administrujące, zarządzające lub nadzorcze jednostek zależnych uczestniczą w procesie oceny i zatwierdzenia wyniku.

Wytyczna 24 – Zakłady stosujące model wewnętrzny

1.52. Zgodnie z art. 45 i 246 dyrektywy Wypłacalność II właściwe krajowe organy nadzoru powinny zapewnić, aby na potrzeby procesu przedaplikacyjnego podmiot odpowiedzialny określił zakłady będące jednostkami powiązanymi należącymi do grupy, które nie stosowałyby grupowego modelu wewnętrznego do obliczania swojego kapitałowego wymogu wypłacalności, oraz przedstawił stosowne uzasadnienie.

Wytyczna 25 – Uwzględnienie powiązanych zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji państw trzecich

1.53. Zgodnie z art. 45 i 246 dyrektywy Wypłacalność II właściwe krajowe organy nadzoru powinny zapewnić, by w ramach dokonywanej przez siebie prospektywnej oceny własnych ryzyk podmiot odpowiedzialny oceniał ryzyka związane z działalnością w państwach trzecich w taki sam sposób, w jaki czyni to w ramach swojej działalności w EOG, ze szczególnym uwzględnieniem możliwości transferu i zamienności kapitału.

Zasady dotyczące zgodności i sprawozdawczości

1.54. Niniejszy dokument zawiera wytyczne opublikowane zgodnie z przepisami art. 16 rozporządzenia ustanawiającego EIOPA. Zgodnie z art. 16 ust. 3 rozporządzenia ustanawiającego EIOPA właściwe krajowe organy nadzoru dokładają wszelkich starań, aby zastosować się do odpowiednich wytycznych i zaleceń.

1.55. Właściwe krajowe organy nadzoru stosujące się lub zamierzające się stosować do treści niniejszych wytycznych powinny w odpowiedni sposób włączyć je do swoich ram regulacyjnych lub nadzorczych.

1.56. Właściwe krajowe organy nadzoru przekazują EIOPA odpowiednie informacje o tym, czy stosują się lub zamierzają się stosować do treści niniejszych wytycznych, podając przyczyny ewentualnej odmowy stosowania się do ich treści, w ciągu 2 miesięcy od daty ich publikacji.

1.57. W przypadku nieprzekazania odpowiednich informacji w tym terminie EIOPA uzna, że właściwe krajowe organy nadzoru nie wywiązały się ze spoczywającego na nich obowiązku w zakresie sprawozdawczości.

Postanowienia końcowe i przegląd

- 1.58. Niniejsze wytyczne podlegają przeglądowi EIOPA.
- 1.59. W szczególności, przeglądowi może podlegać rok 2015, o którym mowa w wytycznej 3, zależnie od najnowszego rozwoju negocjacji dyrektywy Omnibus II.